

[H. C. Hansen.]

mange kommentarer og mange fortolkninger. Dette skyldes vel ikke mindst det ærede medlems omtale af socialdemokratiets arbejdsprogram, en omtale, der mundede ud i en fiks knaldperle om tronfølgertalen. Det ærede medlem ønskede i sin tale mit parti velkommen hjem. Det ærede medlem vil sikkert tilgive mig, når jeg siger, at jeg ikke i dette velkommen fandt helt den hjertelighed, som sikkert har været i det ærede medlems tanker. Jeg håber, at det er mig, der har taget fejl; jeg tror nemlig, at det ærede medlems og mit parti også fremefter kan have en opgave sammen, hvis vi kan mødes på saglig og realistisk grund i arbejdet.

En første forudsætning herfor er, at det radikale venstre bliver klar i sin stilling til forsvaret — en sådan klarhed eksisterer jo ikke. Formelt erklærer det radikale venstres ledere, at Danmarks tilslutning til Atlantpagten er en realitet, som man nu engang må affinde sig med, men ingen af partiets ledere eller talere iøvrigt eller blade affinder sig hermed i virkeligheden. Her må der, og her bør der, af hensyn til landets interesser skabes klarhed. Tør det ærede medlems parti bidrage hertil, eller vil partiet forbeholde sig også fremefter at skælde os andre ud for nødvendige, forsvarsmæssige foranstaltninger? Det ærede medlem kender jo mit partis stilling. Vi mener, at den nødvendige opbygning og udbygning af det danske forsvar må gennemføres. Synspunktet er dette, at ikke bare volds mænd skal have lov til at bære våben. Fredelige folk, som ikke vil tage noget fra andre, men kun vil bevare deres eget frit, må kunne værges sig mod overfaldsmænd eller politisk-religiøse fanatikere, der mener, det er en verdensopgave at overbevise andre med vold og magt om deres tros fortræffelighed, og da vi ved, at vi ikke betyder noget større, når vi er alene, har vi sluttet os sammen med andre fredelige folk med det formål at forhindre en krig. Simpelthen. Hvorfor i alverden skal det mistænkeliggøres som noget urimeligt, og hvorfor skal vi, der mener dette, mistænkeliggøres, som det sker? Jeg blæser på kommunisterne, for de skal jo gøre det, de følger bare ordre, men hvorfor skal vi fra radikal side mistænkeliggøres i den agitation, som det ærede medlems parti fører?

Mit parti mener ikke og har aldrig ment,

at vi i Danmark råder over ubegrænsede midler til militære formål. Vi har aldrig ment, at Danmark skal kunne acceptere en hvilken som helst størrelsesorden, hvad de militære udgifter angår. Det ved det ærede medlem og hans parti godt, selvom det sjældent ses i den agitation, som føres. Forholdet er det, at Danmark i det samarbejde, som vi er indtrådt i med andre lande i Atlantpagten, må tage sin del af byrderne og besværlighederne, og hermed mener vi en sådan forpligtelse, som kan forenes med opretholdelse af og en rimelig udbygning af den sociale standard. Såfremt det ærede medlems parti ville forlade det, som vi synes, hidtil negative standpunkt til denne sag, der er livsvigtig for Danmark i den fortvilede verdensudvikling, man er inde i, ville dette efter vor opfattelse betyde en redelig gørelse af den politiske diskussion derved, at de demokratiske kræfter stod samlet, medens kommunisterne kunne larme, som de ville. Jeg går ud fra, at det ærede medlem er enig med os i, at man ikke på forhånd skal tilkendegive en kapitulation overfor volds magt og diktatur. Selv Aakjær fandt jo, at „for fredens skyld kan hænde, må en dag vi hanen spænde“, og det er ganske stærke ord af den Aakjær, der skrev den vidunderlige historiens sang, som jeg ikke behøver at citere. Jeg går ud fra, at det ærede medlem mener det samme, som Aakjær efter det her citerede mente. Når man i Sverige og Norge kan enes om forsvars- og udenrigspolitik og lade kommunisterne stå alene med deres sanseløse og meningsløse overfald på demokratiernes forsvarsvilje, hvorfor skulle det så ikke kunne lade sig gøre herhjemme?

Det ærede medlems særlige politiske uderfundighed i den tale, han holdt, skal efter en række kommentarer være den, at han ved, at socialdemokratiet ikke vil løbe fra sit forsvarsstandpunkt, og at han derfor sagtens kan være velvillig overfor vort program. Jeg tror ikke på denne udlægning. Den kan heller ikke have været i det ærede medlems tanker. Han kan ikke mene, at forsvar og Atlantpagt skal opgives. Jeg har på mit partis vegne givet udtryk for vore synspunkter herom i min indledende tale. Jeg skal skænke finansministeren hans arrogance i den anledning. Jeg ønsker at sige til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, at det er min bestemte opfattelse, at realiteterne omkring hele forsvarsproblemet og